

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Rákóczi-utca 10 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —

Aratás.

(F. É.) Péter és Pál napján az egész országban megkezdődött az aratás. S az ország minden részéből feszült figyelemmel lessük miadannyan, kiknek létexistenciánk az aratás kimenetelével szoros összefüggésben áll, hogy az a temérdek munka, az a sok aggodalom s gond melylyel a mezei munkák el eddig jártak, vajjon meghozzák-e gyümölcsüket, megadják azt az áldást, melyet a verejtékes munka megérdemmel.

Aggódva lessük az eredményeket, dobogó szívvvel figyelünk, mert hiszen mi agrárius ország vagyunk s az egész esztendő gazdasági berendezése úgy van alkotva, hogy egy jó termés, jó esztendőt, rossz termés rossz esztendőt jelent a magyarnak. Hogy ez vajjon rendjén van így, hogy mi minden esztendőben a természet szeszélyeinek vagyunk kitéve s hogy hiába minden erőlködésünk, ha egy jeges eső, vagy szárazság látogatja meg országunkat, a termés oda s ezzel együtt oda van

az ország egész esztendei közgazdasági eredménye. Rendjén valónak találják-e mind azok, kik befolyással vannak arra, hogy az ország ifjuságát minő pályára vezessék, rendjén valónak találják-e azt, hogy a mi jövendők a természettől tétessék függővé s az döntse el, hogy a szorgalom, a munka, a véres verejtékes dolog minő gyümölcsöket adjon s miképen jutalmaztassék.

Németországban, Angliában, Franciaországban, Olaszországban is mindenre fontossággal bír az, hogy az aratás jól fizessen, de semmiesetre sem okozhat nemzeti katasztrófát még az a szerencsétlenség sem, ha az egész termés lábán vész el mert egy iparos, kereskedőország főjövendelmét nem a földből, hanem abból a jövedelmi ágból szerzi be-melyet a természet szeszélyei csak nagyon kis mértékben befolyásolnak s amely egész esztendőre ellátja mindazzal, amire az államnak s alattvalóinak szüksége van. Ha ilyen alapokra fektetjük egy állam létét, akkor természetesen az aratás ténye is csak másodrendű kérdéssé degradálódik s akkor azután Péter és Pál nap-

jakor s után nem kell dobogó szívvvel lesznünk a terméseredményeket s azt, vajjon ebben az esztendőben lesz-e a gazdának elég búzája, rozsa, kukoricája, hogy abból a szükségelt mennyiségek levonása után, még az adóra s azokra is jusson, amire az embernek gyomrán kívül szüksége van.

Nagyon jól tudjuk, hogy mi ennek a cikknek a keretében nem érhetjük el azt a kedvező eredményt, hogy az ország gazdasági képét szempillantás alatt megváltoztatjuk. Nagyon jól tudjuk azt, hogy még nagyon sok viznek kell a Dunán lefolynia, míg Magyarországból, az agrikultur államból iparos s kereskedőország lesz. Nem is ezért emeljük fel szavunkat, most az aratás megkezdésekor, hogy ezt a célt szolgáljuk, noha közvetve ez a szándékunk, hanem csak ráakarunk mutatni azokra a rettenetes bajokra, melyek egy államra, ha az egyoldalulag fejlődik, zudulhatnak s ezen egyoldalúság megszüntetésére emeljük fel gyenge szavunkat.

Ha majd mindnyájan átérezzük annak szükségességét, hogy a mi állam-

A munkácsi várról.

Írta: GOTTIER LAJOS.

A fényes multtal bíró munkácsi várnak legutóbbi félszázadáról a történelem aligha fog bővebben megemlékezhetni. Zrínyi Ilona ősi fészkeinek, a hegytetőn büszkélkedő százados várfalainak, a melyek egykor annyi dicsőségnek voltak tanúi, az utóbbi időben nem nagyon dicsőséges szerep jutott. Az utókor részére erről csak annyi lesz följegyezve, hogy a munkácsi várban 1855-től 1897-ig országos fogvintézet volt.

A munkácsi vár 1855-ben szűnt meg katonai erősség lenni. Utolsó katonai parancsnoka volt Kragulics Ádám őrnagy a kitől a polgári fegyházzá alakított várat a cs. kir. osztrák polgári kormány vette át.

A vár első parancsnoka — mint jeles régészünk Lehooky Tivadar „Bereg vármege monografiája” című munkájában írja — 1321-ben egy bizonyos Tamás mester vala, a ki a mellett, hogy a munkácsi várnagyi méltóságot viselte, Bereg-Ugoosa főispánja is volt.

A legelső írott említés a munkácsi várról 1263-ból van keltezve, s abban az adománylevélben fordul elő, a melyben Szentmiklós községét Aladár tárnokmesternek adományozták. Mert valószínű, hogy az ott megemlített villa supra Munkach alatt a munkácsi várat értették.

Pár évtizeddel ezelőtt, a sok rab közt, egy nevezetes fegyenc lakója volt a munkácsi várnak. Ennek a fegyencnek viselt dolgairól, bünperéről, akkoriban hasábotak

írtak a lapok. Ezt a szomorú nevezetességre jutott embert Balla Gergelynek hívták.

Ezen a néven kevesen fognak ugyan emlékezni rá, mert őt mint ál-Wesselényit ismerte a világ. Valószínű, hogy a közönségnek mint ilyen, mai napig emlékezetében van.

Ez a nagyszabású kalandor abból a fajtából való volt, a kik sokat mernek, és ha csak egy kis szerencséjük van az életben, sokat is nyernek.

Csak hogy Balla Gergelynek nem kedvezett a szerencse.

A Wesselényiekhez való csodálatos hasonlatosságát (a mely hasonlóságról akkortájt sokat suttogott a botránykrónika) felhasználta arra, hogy magát báró Wesselényinek adja ki s mint ilyen, egy ideig előkelő szerepet játszott, bitorolva a dicső tör-

Tulhalmozott raktár folytán az összes nyári cikkek mélyen leszállított áron kerülnek eladásra.

Maradékok félárban!

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁR.

politikánknak is a külföldi nagy államok resonja után kell igazolnia, ha majd mi is tapasztaljuk saját kárunkon, hogy csak földmivelő állam sikeresen nem veheti fel a nemzetek nagy küzdelmét, akkor talán elérjük mi is azt, hogy nem az aratás s annak eredménye adja meg az egész esztendő sikerét, hanem az ipar és kereskedelem sikere.

A képviselőház ülése.

Budapest június 30.

Berzevicy Albert elnök tíz órakor megnyitja az ülést. A múlt ülés jegyzőkönyvének fölolvastása és hitelesítése után:

A ház harmadszori olvasásában elfogadja a szerdai ülésen tárgyalt három törvényjavaslatot.

Hegedüs Loránt előadó fölolvassa az appropriációról szóló törvényjavaslatot és kéri annak elfogadását.

Désy Zoltán a javaslatot nem fogadja el, mert nem viseltetik bizalommal a kormány iránt. Aggodalmi vannak, hogy a kormány az állam pénzét költségvetést meghalladó módon kezeli. Határozati javaslatot nyújt be.

Szekulics Lázár (horvát) olvassa beszédét. Elfogadja a javaslatot, mert a horvátok szívvél-lélekkel azt akarják, hogy támogassák Magyarország törekvéseit.

Holló Lajos: Bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt. Kijelenti, hogy pártja nevében nem fogadja el a javaslatot.

A főrendiház ülése.

Budapest, június 30.

A főrendiház ma Csáky Albin gróf elnöklelte alatt ülést tartott. Zselénszky

Róbert gróf indítványozza, hogy a tőzsde reformálása érdekében törvényjavaslatot terjesszenek a képviselőház elé. Eszterházy Károly gróf és Degenfeld Jenő gróf képviselőket a főrendiház kiadta. Az indemnitásról szóló törvényjavaslatot és a bankjavaslatot a főrendiház elfogadta.

Kossuth Ferenc nyílt levele.

Budapest július 1.

Kossuth Ferenc a napokban nyílt levelet ír, melyben föl hívja az országot a választói jog támogatására és a katonai javaslatok elleni harcra. A két függetlenségi pártot együttműködésre fogja buzdítani.

Elismerés egy néptanítónak.

Oesterreicher Adolf 25 éves tanítói működésének ünneplése.

A szigetvári izr. elemi iskolában az évről-évre vizsgálatok nagyon szép eredménnyel befejeződtek, s a bizonyítvány kiosztásnál Oesterreicher Adolf igazgató tanító buzdító, lelkesítő bucsubeszédet intézett a távozó tanulókhöz. Beszédében megemlítette, hogy immár 25 év óta működik ezen iskolánál, mennyire összeforott a szigetvári társadalommal, megható szavakban mondott köszönetet mindazoknak, kik e hosszú, sokszor terhes működése alatt támogatták, segítségére voltak.

Ujházi Hugó dr. hitk. elnök reflektált Oesterreicher szavaira, sajnálatának adott kifejezést úgy a maga mint a hitközség nevében, hogy ezen fontos évfordulóról tudomással nem bírtak és az elismerés legszebb szavaival emlékezett meg tanítói működésének sikeres, eredményes gyümölcséről. A hitk. képviselőtestülete miután most már tudomása volt az évfordulóról, ez ügyben tar-

tott ülésén elhatározta, hogy Oesterreicher Adolf 25 éves tanítói működésének megünneplésére e hó 29-én délután diszgyűlést tart.

A diszgyűlés esütörtökön folyt le a „Polgári Kaszinó“ nagytermében igen nagy számú, előkelő közönség jelenlétében. — A diszgyűlést Ujházi Hugó dr. hitk. elnök nyitotta meg üdvözölve a megjelent ünneplő közönséget. Vajda Ignác dr. iskolaszéki elnök megható szavakban emlékezett meg Oesterreicher Adolf 25 éves tanítói működésének terhes, de annál eredményesebb működéséről, melylyel nagyban hozzájárult, hogy ezen felekezeti iskola a mai nivójára emelkedett. Köszönetét és háláját fejezi ki az iskolaszék nevében az elért szép eredményért és hasonló szellemben való tovább működésére buzdítva, fejezi be beszédét.

Ujházi dr. a hitközség nevében üdvözölte Oesterreichert, ki a hitközségnek évek óta titkára is. Általános helyeslés közepette emlékezett meg azon ritka szaktudásról, szorgalmas munkáról, melyet a hitközségnek már több ízben, úgy a közelmúltban lezajlott fontos anyagi ügyeiben is oly sikeresen kifejtett és átnyújtotta a hitközség ajándékát, remekművelésű ezüst irókészletet.

Az izr. nőgyűlés nevében Weisz Vilmosné utalt Oesterreicher Adolf titkár működésének termékeny hatására, kinek utbagazításai, tanácsai, tevékenysége nagyban hozzájárult, az egyesületnek a jótékony cél érdekében kifejtett munkássága nyomán falkadt megelégedésre, általános elismerésre. A nőgyűlés nevében igen szép emléktárgyat nyújtott át.

Az izr. betegsegélyző egyesület nevében Deutsch Aladár, a volt leánytanítványok nevében Lewin Cornélia mondtak igen hatásos beszédeket és átnyújtották az értékes ajándéktárgyakat.

Most Oesterreicher Adolf emelkedett szólásra és meghatottságtól remegő hangon mondtott őszinte, hálás köszönetet ezen nem várt és nem remélt megtiszteltetésért, a sze-

ténelmi nevet és a Wesselényieket megillető egyéb földi javakat . . .

Hiába leplezték le, hiába bizonyították rá csalárdságát, hiába ítélték el és szállították a munkácsi várba, konoksága a fegyverházban, a rabkoszon sem tört meg. Mindvégig megmaradt merész állításai mellett. Ugy élt a fegyverházban és úgy halt meg a rabszalmán, mint báró Wesselényi. S haladokorva, sápadó ajkán, annak a főuri aszszonynak a nevét ejtette ki utoljára, a kire azt állította, hogy az édes anyja.

A fegyvertétel akkori igazgatója sok érdekes dolgot tudna beszélni az ál-Wesselényiről, akinek a munkácsi várban való rabsága alatt az összes fegyverek örökké forrongó hangulatban voltak. Folyton izgatta őket a fennálló rend, a fegyverek, az igazgató ellen. Ő szervezte az emlékezetes rablázádat is, a mikor a fegyverek egy perc alatt feltépték a kövezetet s a kövekkel fölfegyverkezve, megrohanták az igazgatót, a kinek csak annyi ideje volt, hogy magát lakásában eltorlaszolja, megadta a vészjelt a vár alatt állomásozó katonaságnak, a mely gyorsan fölsietett és elnyomta a lázadást.

Balla Gergely ott végezte be visz-

tagságos pályafutását a munkácsi várban.

Haláláról kalandos híreket költött a nép fantázia. „Azt mondták“, hogy utjában lett volna bizonyos nagyuri köröknek, és „magasabb rendeltetést“ tettek el láb alól.

Persze, ez csak amolyan mesebeszéd, a mely minden komoly alapot nélkülöz.

Egyszer nagyobb társaság ment föl a munkácsi várba. Az akkori vasszigoráról híres igazgató kalandozta az urakat. Természetesen a társaság érdeklődése a hírhedt kalandor személye körül összpontosult s megkérték az igazgatót, hogy mutassa meg őt. Az igazgató engedeti kérelmeknek. Minthogy azonban a fegyvereket nem szabad kíváncsiság tárgyává tenni, az igazgató megmondotta, hogy Balla melyik maganzárkában van elzárva (akkor is büntetésből volt maganzárkára ítélve) s úgy kellett bemenni hozzá, mintha csak a helyiséget akarnák szemügyre venni.

A mikor beléptek a keskeny, szűk cellába, a mely csak felülről egy kis vasrostélyos ablakon át kapott némi világosságot, a kalandor ott ült asztalánál, háttal fordulva az ajtóhoz és jegyeztetett valamit. (Följe-

jelentést írt az igazgató ellen.) Pár másodpercig ott álltak a háta megett, anélkül, hogy tudomást vett volna róluk. Noha, a szabályok értelmében, kötelessége lett volna felállani s föntszóval üdvözölni a látogatókat.

Az igazgatót, a fegyvereknek e dacos viseletére, előntötte a mérge s kiméletlenül rámutatva, hangosan jegyezte meg:

— Ez az a Balla Gergely!

A fegyver, mintha rugóról pattant volna úgy ugrott fel ültéből s halálosan engesztelhetetlen gyűlölettel telt dermesztő pillantással mérte végig, tetőtől talpig, az igazgatót . . .

Ez a tekintet gyilkosabb volt a kigyó mérgeinél. Ha az emberi szem képes volna embert ölni, akkor az igazgató abban a percben halálra sujtva rogyott volna össze.

Egy ízben F. M., az érdemekben megöszült, jeles színművész járt fent többé-magával a munkácsi várban. Éppen hittan vizsgája volt a raboknak. (N. b. A harminc éven alul levő fegyverek, a kik odahaza semmi művelésben nem részesültek, a hét bizonyos napjain, rendes előadásokat hallgattak, mely előadásokat a fegyvertétel kü-

retet, ragaszkodás és megbecsülés és impozáns lélekemelő megnyilvánulásáért és az átnyújtott értékes emléktárgyakért. Igéri és igyekezni fog ezt a nagy kitüntetést és elismerést a jövőben még fokozottabb mértékben kiérdemelni.

A jubilé tanító lelkes éljenzésével ért véget a mindentekintetben ünnepi hangulatban lefolyt diszgyűlés.

Igazan kár, hogy Oesterreicher Adolf tiszteletére folyó fontos és jelentős évfordulóról senki előtt említést nem tett, így lehetetlen volt ez ünnepélyt oly keretben rendezni, mint azt a hitközség és a többi egyesületek szerették volna és mint azt az ünnepelt megérdemelte volna. — Ép e körülmény és szűk keret folytán maradt el városunk többi egyesületei és a társadalom minden rétegének részvételével, a hitközség által rendezett ünnepélyen. Az ünnepelthez folyton érkeznek az üdvözlőiratok, táviratok és szebbnél szebb emléktárgyak.

Felhívás előfizetésre!

A mai nappal a sok közül, ismét egy félév pereg le azóta, hogy a „Délsomogy“ a nagyközönség szolgálatába szegődött és ez pedig a XXIII-ik félév lapunk életében — amely után a XXIV-ik félévre ezennel új előfizetést nyitunk és felkérjük a t. közönséget, hogy miként a multban úgy a jelenben is bennünket anyagilag és erkölcsileg támogatni kegyeskedjék.

A „Délsomogy“ híven hagyományos multjához a jövőben is azon irányelveket fogja követni: Politikai hitvallása függetlenségi. — Társadalmi irányzata komoly, tárgyilagos és igazságos. Miután lapunk teljesen független, tehát mi bátran irhatjuk a szintiszta valóságot. Közgazdasági rovatunkat szakavatott gazdák vezetik. Szépirodalmi és egyéb rovataink pedig

annyira magas nívón állanak és változatosak, hogy hozzá hasonlót kevés vidéki lap produkálhat. — Különben azt hisszük, fölösleges többet felhozni, a magunk javára, mert a mi kedves előfizetőink és olvasóink kritikája és támogatása ezt nem is kívánja, — ennélfogva szeretettel kérjük a t. közönséget, hogy ezt a lapot, mely nagyon rang, vallás és más mindennemű különbségektől eltekintve csakis a nagyközönség szolgálatába szegődött pártolni sziveskedjenek, hogy mi is fokozottabb ambícióval fejleszthessük, lapunkat a kultúra, a közigazdaság, szűkebb pátriánk, városunk és vármegyénk közönsége érdekében.

Végül pedig *tisztelettel kérjük jóakaróinkat, hogy lapunkat ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek.*

A lap előfizetési ára, dacára az általános drágaságnak a régi marad. Hátralékos előfizetőinket pedig újból felkérjük, hogy a lap árát nekünk megküldeni sziveskedjenek, mert hiszen nekünk is kötelezettségeink vannak a nyomdával szemben.

Helybelieknek szokás szerint a lapkihordó kézbesíti a nyugtákat, míg vidékiek legcélszerűbben postán küldhetik be a csekély előfizetési díjat. Előfizethetni a kiadóhivatalon kívül, még Kozáry Ede könyv és papirkereskedésében is lehet. Előfizethetni most a félév keretében a legalkalmasabb.

Magunkat és lapunkat a t. közönség b. pártfogásába ajánlva maradtunk teljes tisztelettel

A Délsomogy szerkesztősége és kiadóhivatala.

— Akik olvasóink közül furdőre utaznak, sziveskedjenek címüket velünk tudatni, hogy a lapot oda küldhessük.

H I R E K.

Egyszer így, másszor úgy.

Sosem volt a sorsom rózsás
Téptem azért egy-két rózsát,
Esküdöztem sirtam térdem,
Esküdözött más is nékem,
Jártam csendes fák alatt,
Néha vad vágy elragadt.
Egyszer így, másszor úgy.

Laktam tükrös palotában,
Kétkaromnyi szűk szobában.
Voltam mint egy herceg oly dús,
Árvább, mint az árva koldus.
Csaltam hű nőt, jó papot,
Más meg engem áztatott.
Egyszer így, másszor úgy.

Jártam délig diszruhában,
Este bús rongy fedte vállam.
Hangosok közt voltam szótlán,
Láng lobbant fel hogyha szóltam.
Szántam minden éheset,
Jómagam még éhesebb.
Egyszer így, másszor úgy.

Jártam-keltem száz alakban.
Egyhez mindig hű maradtam.
Bősz viharba, sárba, szélbe,
Dal volt nékem árnya, fénye,
Ha hegyesucson, ha rónán.
Sirt kacagott a nótám.
Egyszer így, másszor úgy.

Csobán Endre.

— **Új református püspök.** Baltazár Dezső dr. hajduböszörményi ref. lelkész 712 szavazattal Debrecenben püspökké választotta a tiszántuli kerület.

— **A kir. járásbíró szabadságon.** Batta Béla kir. járásbíró, a szigetvári kir. járásbíroság vezetője, ma kezdte meg négy hétre terjedő szabadságát.

lönféle vallású lelkészei és tanítója tartották.) Hogy beléptek a vizsgaterembe, a hosszú padosorokon helyet foglaló fegyvertanítványok, iskolásgyermekek módjára, mindannyian egyszerre illedelmesen fölálltak és hangos „Dicsértessék a Jézus Krisztus“-sal üdvözölték a látogatókat. (Az öreg F. M-t, borotvált arca miatt, papnak nézték.)

Azt kellett csak hallani, hogy a marcona külsejű, bajuszos legények milyen pontosan alázatosan feleltek a lelkész kérdéseire.

- Ki teremté a világot?
- A Teremtő Atya Uristen.
- Hány Isten van?
- Csak egy igaz Isten van.
- Hány személyben?
- Három személyben.

S a mikor egyiket-másikat megdicsérte a pap, azért hogy jól felelt, a kitüntettnek arcán ártatlan, gyermekes öröm ragyogott.

A látogatók pedig azon vették észre magukat, hogy szemökben köny csillog.

Távozásukkor még egyszer visszapillantottak az ajtóból s úgy tűnt fel nekik, mintha a rácsos ablakon betévedt napsugár glóriával övezte volna halovány homlokát a fiatal lelkésznek, aki a hittan elemeire ta-

nitotta a lopás, rablás, gyújtogatás és gyilkosság miatt elítélt gonosztevőket.

Más ízben, a mikor a már elhunyt E. K. Gy. kitűnő tragikus és költő volt a városban, megkérte az igazgatót, hogy mutassa meg neki a legnagyobb bűnöst a ki ott van. Az igazgató engedett a kérésnek. Egy félelmetesen sötét képű, vadtekintetű rablógyilkos volt az, a kit csak konok tagadásával szemben, bizonyítékok hiányában nem ítélték halálra.

E. K. Gy. halkan megjegyezte a társának:

— No, pajtás! ezt ezer közül is föl lehetne ösmerni, hogy gonosztevő.

Az igazgató meghallotta a megjegyzést és hozzájuk fordult.

— Most megmutatom nektek a másik fegyencet, a ki hasonló vétségért van itt. Éppen olyan gonosztevő, mint ez. Nézzetek oda.

S a mint a rabok a hívó harangszóra, párososan mentek ebédelni, a második párban balra egy nyílt homlokú, szép szőke bajuszu ábrándos kék szemű ifju lépkedett, ajkai körül fájdalmas, lemondó vonással. Ritka

szép és rokonszenves férfiare volt.

Egy közönséges rablógyilkos arca...
Vajjon Lombrózt mit szölt volna hozzá, ha látja ezt a két alakot?

Ugyanakkor megkérték az igazgatót, hogy mutassa meg a legifjabb fegyencet. Egy csenevész kis fiu volt az, a ki nem látszott idősebbnek tizenkét évesnél, noha tizenhat mult. A boldogtalan mielőtt becsukták volna, koldus vezetéssel tengette életét. Világtalan öreg koldust vezetett faluról-falura. Egy helyen darab szalonnát kaptak. A mint leültek falatozni, a házikó tövébe, abban a percben egy hatalmas kandur macska termett ott mellettök, kikapta az öregnek reszkető kezéből a szalonnát, fölzaladt vele a kunyhó tetejére s jóízűen falatozni kezdett.

A kis koldusvezető erre, tehetetlen düheben egy szál gyufával meggyújtotta a kunyhó szalmatetejét, mely egy perc alatt lángba borult s a házikó porig égett.

Ezért a merész szalonnasütésért került be a jeles ifju a fegyintézetbe.

(Folytatása következik.)

— **Átvonuló huszárok.** A pécsi 8 ik m. kir. honvéd huszárezred 280 lovasa tisztjeik vezetésével egy napra péntekre városunkban voltak elszállásolva. Innét tegnap reggel utaztak tovább gyakorlatra.

— **Házasság.** Diszes esküvő volt szerdán délután, amikor is *Richter István* közigazgatási tisztviselő esküdt örök hűséget a Ferencendiek templomában bájos arájának *Rácz Irénnek*, *Rácz Péter* helybeli vendéglős leányának.

— **Kataszteri kirendelés.** Mint értesülünk, a szombathelyi kataszteri helyszínelési főügyelőség *Sibrik Miklós* kataszteri biztost a szigetvári és kaposvári járásokban végzendő kataszteri földosztályozással megbizta.

— **A Dalosegyesület népünnepélye.** A szigetvári dalosegyesület ma délután a darányi kis tölgyeserdőben confetti, serpentin tréfás műsor, tűzijáték és táncal egybekötött nyári mulatságot rendez. A műsorszámok között a Dalárda énekléssel szórakoztatja a közönséget. Belépti díj 60 fillér. A szigetvári közönség részére hazafelé éjfélkor külön vonat közlekedik. Ugyancsak e hó 9-én a helybeli Réti-féle vendéglőben lesz a Dalosegyesület szokásos nyári estélye megtartva.

— **Megszűnt hírlap.** A „Nagyatádi hírlap” melynek felelős szerkesztője dr. *Neubauer Ferenc* volt, lapját VI. ik évfolyamának 26-ik számával jun. 29-én megszüntette.

— **Betöréses lopás.** Vasárnap éjjel még eddig ismeretlen tettesek föltörték *Neumann Lipót* helybeli cipő gyáros raktárát és onnan 24 pár cipőt 200 korona értékben elloptak.

— **A „Németladi Polgári Olvasókör”** a m. hó 25-én saját alapja javára szépen sikerült zártkörű nyári mulatságot rendezett mely alkalommal felülfizettek: *Vikár Árpád* 3 K, *Drenovics Dezső* 2.80, *Holló Gyula* 2.40, *Bocskoros József* 1.80, *Csorba Sándor* 1.40, *Taschler György* 1.40, *Török István*, *Hege-düs György* 1—1 K, *Böjthy Ferenc*, *Horváth József* 80—80 f. *Szabó Imre*, *Stix János*, *Markos Lajos* 40—40 f. Összesen 17 K 60 f. A felülfizetésekért ezután mond hálás köszönetet a választmány.

— **A számozott poharakra** vonatkozó belügyminiszteri rendeletnek nagy híre volt. Azonban mint értesülünk, a vendéglősök és kávéosk egyesületének vezetősége előtt kijelentette a miniszter, hogy a rendelet kibocsátásáról egyelőre szósem lehet.

— **A mérges baba.** Harcias amazon lehet *Szabó Lina* istvándi születésű mert *Vukó Pál* ottani fogyasztási szövetkezeti üzletvezető 72 éves öreg anyját a kivel szomszédságban lakik a saját kertjében, midőn a születésű csirkéit át akarta kergetni, egy karóval olyannyira elverte, hogy a szegény öreg asszonyon súlyos testi sérüléseket okozott. — Az eset a büntető bíróság elé került.

— **Ha a kanász iszik,** akkor megbüntetik. Hej pedig nem így volt ez valaha, hanem mint az a jó magyar nótá is mondja: Csárdabeli szép asszonynál, bort iszik az öreg bojtár, — öreg bojtár. És nem büntették meg. Persze, hogy nem. Hanem bizony más világ van már manap, éppen azért történt, meg az, hogy kedden a rendőr éppen akkor járt arra, midőn *Hábián István* közösségi kanász kijött az egyik csapszékéből — s miután neki a falkát elhagyni nem szabad, hát feljelentette.

— **A vízvezeték kibővítése.** A legutóbbi képviselőtestületi gyűlés, az előjáróságot arra utasította, hogy a vízvezetéknek több utcában való kiterjesztésére vonatkozólag terjesszen elő tervet és költségvetést. Mielőtt azonban ez előterjesztetnék, az előjáróság megkereste az országos vízépítési igazgatóságot annak megállapítása és közlése végett, vajon a meglévő víztartály a mintegy kétezer méter hosszúra tervezett újabb vízvezeték táplálására kellő nyomással, az artézi kut pedig elég vízbőséggel bír-e? Ha majd a kívánt szakvélemény beérkezik, akkor teszi meg az előjáróság javaslatát a vízvezeték kibővítése ügyében.

— **A Pécsi keresk. és iparkamara** f. hó 2-án rendes közgyűlést tart, melynek fontosabb tárgyai a következők. A keresk. minisztérium leirata a magyar távbeszélő berendezések új díjtételei tárgyában. Tanoncotthonok létesítése. Állami munkásjutalmakra való ajánlás. M. kir. államvasutak átirata Máv vonalainak a déli vasut vonalaival Barcson leendő célszerűbb csatlakozása ügyében. 1912 évi költségvetés megállapítása. Somogyvármegye kéményséprői és bérkocsi szabályrendeleteinek véleményezése. E gyűlésen ünnepli a kamara fennállásának 30-ik évfordulóját mely alkalomból közérdekű kereskedelmi és ipari célu alapítványt fog tenni. Gyűlés után bankett lesz.

— **Nem ezek a hárfások a gyilkosok.** A csendőrség a múlt vasárnap egy kocsival és lóval, 10 tagból álló vándorhárfás családot veit rablógyilkosság gyanúja miatt őrizetbe. Azonban a tolnai csendőrség értesítése folytán kiderült, hogy az elkövetett rablógyilkosságot nem a letartóztatottak követtek el, tehát szabadon lettek bocsájtva.

Születés, házasság és halálozás. A szigetvári anyakönyvi hivatal jelentése szerint június hóban *Született* 4 fiu, 7 leány, összesen 11. *Házasság:* *Lutz János* ág. ev. *Tóth Ilonka* r. k. — *Höfler Péter* r. k. *Stückerád Ann* r. k. — *Kovács Boldizsár* r. k. *Cseke Irén* r. k. — *Richter István* r. k. *Rácz Irén* r. k. — *Halálozás:* *Sáin András* 48 év, *Bognár Juliána* 11 év korh. *Bodicsi Jánosné* 43 korh. *Balog Sándor* 72 k. öz. *Kubica Lószelné* 80 k. *Bukovics Sándorné* 24 k. *Kocsis József* 45 K. *Pintér István* 77 K. *Simon Karolin* 20, *Szittinger Lenke* 22, *Tömösközi Danielné* 27, *Hinterdorfer Margit* 5 év. *Fekecs József* 67 k. *Frech István* 67. *Mozsgai Terézia* 3 év, *Kalmár György* 20 k. öz. *Fischer Józsefné* 79 k. *Maróti István* 75 korh. Összesen 18.

Miért pótolhatja csak egy tejtartalmu készítmény az anyatejet? Mert összetételében a természethez hű maradt és nem tartalmaz mesterkélte, vegyileg előállított részeket, melyek megemésztésével a csecsemő gyomra hiába fáradsa. A Nestlé-féle gyermekliszt az egész világon elért rendkívüli eredményét például csak azon körülmények köszönheti, hogy főalkatrésze tiszta alpesi tejből áll. „A Nestlé-féle gyermeklisztet hosszú tapasztalat után szívesen ajánlom.” — mondá dr. *Dirner* tanár, a budapesti bábaiskola igazgatója — „mert alkotórészei közt legnagyobb mennyiségben tiszta jó svájci tejet tartalmaz és ez oknál fogva már a 3—4 hónapos csecsemő is jól tűri és mert a csontképződést előmozdítja.” Óva intünk utánzatoktól különösen a cacao és mészfoszfát tartalmu tápszerektől, amennyiben tudvalevő dolog, hogy azok székrekedést okoznak.

— **Verekedő asszonyok.** *Szabó Józsefné* szül. *Mozsgai Mária* panaszt emelt a bíróságnál, hogy őt a kapuba *Stojkovic Fábian-*

né leköpdöste és egy fél téglával fejbédobta. — Ugyancsak *Péter Jánosné* darányi asszony m. hó 22-én gombos *Józsefné* megtamadta és alaposan elverte. — Nemkülönb. bánt el *Biczó Katalin* kálmáncsai asszony *Takács Julival*, kit bottal ütlegelt és rajta súlyos sérüléseket ejtett. A harcias asszonyok, kiknek a nyelvük és a kezük gyors, föl vannak jelentve.

— **„Váloperbeli eljárás az új perrendtartás szerint.”** Ilyen címen igen praktikus, nélkülözhetetlen népies jogi munka jelent meg a Jogi Népkönyvtár kiadásában. A könyv az új polgári perrendtartás szerinti összes házassági (váló, bontó, megtámadási semmisségi) peres eljárásokat tárgyalja könnyen érthető módon úgy, hogy ezt nemcsak a jogászvilág és valamennyi igazságügyi s közigazgatási hatóság, hanem a laikus közönség is nagy haszonnal forgathatja. A könyv szerzője dr. *Gerő Ernő* budapesti ügyvéd. A könyv ára egy korona és megrendelhető minden könyvkereskedésben, vagy lapunk kiadóhivatala útján, valamint a Jogi Népkönyvtárnál is. Budapest, VIII. Revicky-tér 5.

X Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vízre van itatási szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószerül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok különböző betegség csirája is bejut fontos, hogy itatási olyan vizet használjassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa másrészt a táplálékokkal bevet bakteriumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rontsa. Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai *Ágnes* víz végtelenül alkalmas mert teljesen bakteriummentes. — Másodsor, minthogy szénsavat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik. A mohai *Ágnes* fogyasztását különben is, főként tavasszal, kiváltképpen lehet ajánlani. Ekkora ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amittől a mohai *Ágnes* forrás a gyermeket és felnőttest biztosan megóvja. Gyermekeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai *Ágnes* víz mélytartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is akiknek a mohai *Ágnes*-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza. Ház-tartások számára nagy üvegekben a mohai *Ágnes*-forrás különösen olcsón kapható.

Különbélék.

— **Tolsztoj élethölcelete.** Tolsztoj *Leó* kifejté, hogy az emberi életfelfogásban három fázis van. Az első korszak az, midőn az ember csak önmagáért él: eszik, iszik, hajszolja szenvedélyeit. A második korszak az, midőn az ember legközelebbi családja boldogságáért küzd, és minden célja, vágya, reménye: család. A harmadik korszak pedig, a midőn az ember az emberiségért küzd, dolgozik, fárads. Tolsztoj legutóbb ebben a korszakban élt, mert már az ő lelkében a család az emberiség fogalmának felelt meg.

— **Szegények mézárszéke,** Németszágban vannak mézárszékek hol csupán szegény embernek mérnek ki hust, igen mérsékelt áron. Berlinben négy ilyen mé-

szárszék működik. E mézszárszék „Freibank“ néven ismeretes mindenütt és azért képes olesón adni a húst, mert olyan állatok húsát mérlik ki, melyek betegek voltak ugyan, de husuk sterilizáció folytán veszedelem nélkül élvezhető. A húst a város előbb sterilizálja és a „Freibank“ olesó áron kiméri a szegényebb közönségnek.

— **Kutya, mint ujságkihordó.** Párisban van egy kutya a melyik egy, a nyakán csüngő kosárban reggelenként széthordja az ujságokat, amelyeket urnöje, egy könyvkereskedés tulajdonosnöje, rábízik. A kutyát Dieknek hívják és az ujságkihordást olyan lelkiismeretesen végzi, hogy az előfizetők részéről állítólag még egyszer sem fordult elő ellene panaszs. Az utcákat, házakat, emeleteket és ajtószámokat sohasem téveszti el és még azt is tudja, hogy kinek melyik lap kell. Miután a cukrot nagyon szereti, sokszor próbálták ezzel megvesztegetni, de hasztalan. A cukrot mindig elfogadja, de azért egy pillanatra sem feledkezik meg kötelességéről és ujságjaira úgy vigyáz, mint az életére.

Apró mesék.

Mese a megnémult királyleányról.

Volt egyszer egy királykisasszony, aki egy éjszakai ijedség következtében hirtelen megnémult. És azóta nem hallotta senki sem beszélni. Atyja a király, hiába hívatta udvarába a legnevesebb orvostanárokat, hiába alkalmaztak azok minden elképzelhető gyógymódot, a király lánya csak néma maradt. És az országban nagy volt a szomorúság.

Egyszer alkonyat táján egyedül sétált a királyi palota kertjében. Vigyázatlanságában nagyon is közel talált menni a rácshoz, mely a kertet az utcától elválasztotta.

A kert előtt ugyanekkor egy hölgy és ur sétált közvetlen a rácsozat mellett.

Amint a hölgy megpillantotta a királyleányt így szólott kísérőjéhez.

— Szegény milyen kár, hogy néma, pedig még csak huszonkétéves!

— Boesánat, a jövő hónapban leszek tizennyolc — szólott megsértett hangon a királykisasszony, akin a leghíresebb orvostanárok sem tudtak segíteni.

Allah és a jámbor dervis.

Volt egyszer egy jámbor életű ősz dervis, aki abban a hitben élt, hogy ő Allah földi választottja, Mikor betöltötte századik életévét közelebbi érintkezésbe akart lépni Allahal

— Szólj hozzam, — esedezett éjszakákon keresztül.

Egyszer egy dzsin szolt le hozzá és így szólt.

Allah nem beszél veled!

— Ha nem akar szólni ő az én nyelvemen, mint földi szolgálja előzékeny leszek és megtanulom az ő nyelvét. Héber, görög, latin vagy arabul.

— Allah nem beszél, Allah néma — felelt a dzsin.

— Vakmerő dzsin, szólt az öreg. — Allah csak többet tud mint én és te. Miért ne tudna Allah beszélni?

— Allah néma, neki nincs szüksége a mi szegény nyelvünkre.

Hét évig gyötörte a jámbor öreget a gondolat, hogy Allah néma, de aztán ismét erőt vett rajta a vágy vele érintkezni.

— Halgass meg legalább, — esengett egész éjszakákon.

Ismét megjelent a dzsin és nevetve mondta.

— Allah nem halja a te szavaidat.

— Mit tegyek hát, hogy meghallgasson? Megmérgezzem ellenségeit?

Feláldozzam ártatlan unokáimat?

— Allah nem hall. Allah süket.

— Miért, — kérdezte a dervis kétségbeesetten.

— Allah süket, neki nincs szüksége a mi szerény hangunkra.

Erre a jámbor öreg elvesztette Allah-ba helyezett bizalmát. Mikor azonban zivatar pusztított a földön s az ég dübörögve dörgött, az öreg félve bujt el és egy süket-néma fenyegető kiáltásait vélte hallani.

Irodalom.

A „Kultura“ győzelme. Alig fél esztendője, hogy a „Kultura“ képes folyóirat megjelent, máris az egész országban elterjedt és teljes mértékben megerősítette azon meggyőződésünket, hogy nemcsak Ausztria legjobb folyóiratai fölött áll, hanem a németországi legjobb folyóiratokkal is bátran vetekedhetik. A „Kultura“ félévi működésével beigazolta, hogy hazánkban is lehet fényes kiállítása és a legkényesebb izlésnek is megfelelő lapot életben tartani, sőt fokozatosan fejleszteni, ami leginkább abban nyilvánul, hogy a „Kultura“ ezentúl már havonta kétszer jelen meg és előfizetési ára mindamellet az eddigi negyedévi öt korona marad.

Ha a „Kultura“ munkatársainak névsorát tekintjük, valóban csodálkozunk, hogy az aránylag még fiatal folyóirat, mily nagyszámu és neves írógárdát toborzott magaköré és — értesülésünk szerint — mindezek arra készítették a lap kiadóit, hogy vállalatukat jóval kibővítsék. A „Kultura“ utolsó számának (VI. füzet) tartalma a következő:

Spector: Az erény halódása. Gyóni Géza: Versek. Rexa Dezső: Klatten von Klattenhof. Szemző Pál: Versek. P. Bozók Gyéza: A versailles parkban. Hangay Sándor: Versek. Ámon Vilmos: Az idegasszony. Haraszthy Lajos: Versek. Zsirkay János: Ács Feliciáné. Veres Károly: Mese. Havas Zoltán: Jörgh. Friehs. Büky György: Versek. Dr. Paulovics István: Revicky. Gyula: Szomorúak és Vidámak. Köveskúti Jenő. Nyári Zivatar. Emberek a kövek között. A szinbolizmus az új költészetben. Ifj. Remetey Dezső: Novellák. Az én gályám. Költemények: Várkonyi Béla. dr. Fakir: Képeskönyvek. Basch Árpád: Művészeti krónika. Munkácsy Sándor: Színház.

Képek: Tull Ödön: Aratáskor. Kunnach László: Tanulmányfej. Garzó. Berthold: Kisvárosi udvar. Némethiné Udvardy Flóra: A templomban. Józsa: Herzog Géza ex librise. Basch Árpád: A kis hű Chinában. A tilosban. Markhot A Szalay Pál, K. Fangh Dezső: Könyvdíszek és fejlécek.

Aforizmák.

Remény a szerencsétlenek mindennapi kenyere.

A legnagyobb boldogság is teher volna ha meg nem osztanánk szeretteinkel.

Inkább legyen a nőnek jó arca, mint rossz feje.

A hol a férj elvesztett eszét keresi, ott az asszony már papucsot talál.

A boldogság olyan, mint a viaszhang. Ha hívod, felel, de azért nem nagyon siet hozzád.

Semmi sem egyesít minket anyira különböző embertársainkkal mint valami közös nagy fájdalom!

A férfiak sohasem feledik el első, az asszonyok pedig az utolsó szerelmüket.

A míg nő lesz a világon, addig mindig új érzések és gondolatok teremnek.

Legtöbb férfiú úgy van a nőekkel, mint a tetszetős költeményekkel. Gyorsabban meghódol a külsőség, mint a tartalom előtt.

Legboldogtalanabb, a ki már sem hinni, sem szeretni, sem remélni, sem imádkozni nem tud. Mert azon már sem az ég sem a föld, nem segíthet.

Közgazdaság.

□ **Borkezelési tanfolyam.** A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam helyiségeiben a földművelésügyi miniszter két hétre terjedő borkezelési tanfolyamot tart. Az első július 7-től 20-ig a második augusztus 7-től 19-ig. A tanfolyamra lelkészek és néptanítók vétetnek föl. Az utazás, a lakás és élelmezés költségeire a hallgatók 70 koronát kapnak. A lelkészek folyamodványait közvetlenül, a néptanítók pedig az illetékes kir. tanfelügyelőség útján ahhoz a szőlészeti és borászati főfelügyelőhöz mutatják be, kinek a kerületében működnek.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fla gabonakeresk. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értendők.

Szigetvár, 1911. június 30-án.

Buza	—	K 11,40	11,50
Rozs	—	8,80	8,90
Árpa	—	9,—	—,—
Zab	—	10,50	11,—
Tengeri	—	8,—	8,20
Bukköny	—	—,—	—,—
Bab	—	12,50	—,—

Budapesti áru tőzsede.

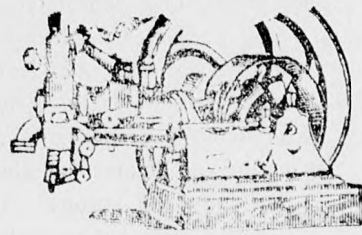
Határidő üzlet.

		Mai árak.
Buza októberre	—	11,67
Buza áprilisra	—	12,11
Rozs októberre	—	9,24
Zab	—	8,02
Tengeri júliusra	—	7,18

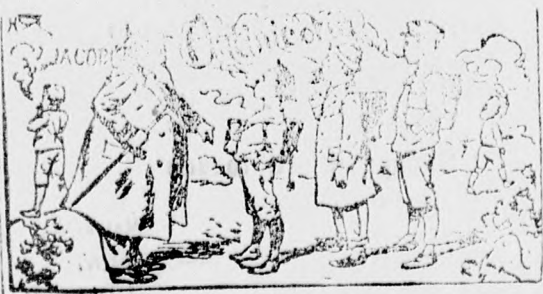
Hirdetéseket
 jutányos árért vesz fel
 a kiadóhivatal
 és
Kozáry Ede
 könyvkereskedő.

Drezdai Motorgyár rész.-Trs.
 Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú
 Benzin- Nyersolaj- Gáz, Petroleum
 motorokat, és lokomobílokat
 valamint Szivógázmotorokat
Meglepő ujdonság!
 EGYETEMES GENERATORUNKKAL
 a tényleges löőrő
 Óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.
 Vezérképviselet:
GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA
 Budapest Tere-körút 41. Telefon 12-91.
 Legmesszebbmő jótállás! Kedvező fiz. feltételek

M-114? — Papa engedjél! Hisz valódi JACOBI
 főle Antimolin cigarettahüvelyek fadohozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jellel valódi!

Értesítés!

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, miként vegytisztító és műkelfestő intézetünkben mindennemű ruhák, tárgyak szárazon és vegyileg a legkifogástalanabban tisztíttatnak és festetnek.

Megrendelések eszközölhetők: Szigetvár és környéke részéről Faragó Károly szigetvári úri és női szabó üzletében, nemkülönbén postai megbízások is gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Tisztelettel

Sajti és Társa

Pécs, Indóház-ut 40. Főútlelet Rákóczi-ut 27.

Eladó

„Szigetvári takarékpénztári részvény” 25 darab

darabonként is, darabja 600 koronáért és 600 koronának 1911 január 1-től az eladás napjáig számított 5% kamataért.

Cím a kiadóhivatalban.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóviz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES”
 FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár:

OSGSODÁL GUSZTÁV
 kereskedésében SZIGETVÁR.

Zongora és czimbalom

(hangolást) és

kotta szerinti tanítást elvállal

Horváth János karmester

Szigetvár, Bástya-utca 9. sz.

UNION HORLOGÈRE
 NEMZETKÖZI ÓRAGYÁRTÁSI TÁRSASÁG
 BIEL GLASHUTTE 1/2 S.
 Legjobb szerkezetű zsebóráinak egyedüli elárulítóhelye Szigetváron Bárvarth Károly órásnál.
 GENF

A legfinomabb kolozsvári
 gyógy- és pipere
 szappanok,
 valamint
 fog krém és
 fog porok
 és a valódi
 Johanna Maria Farina
 Kölni víz
 kapható:
Kozáry Ede
 könyvkereskedésben
 Szigetvár.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
 Budapest, Váci-körút 68,
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
 Locomobílok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszálók, lóheracséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvelőgépek, Planét Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szőlővágók, répvágók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes aczélekek, 2- és 3-vasú ckek és minden egyéb mezőgazdasági gépek.